

УДК 378:004.775-043.86(043)

Школа Олена Миколаївна,

<https://orcid.org/0000-0003-3013-0423>

кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізичного
виховання та спортивного вдосконалення,

КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» ХОР,

м. Харків, Україна

alesikk1974@gmail.com

Фоменко Олена Валеріївна

<https://orcid.org/0000-0003-0929-807X>

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізичного виховання
та спортивного вдосконалення,

КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» ХОР,

м. Харків, Україна

lena.fomenko.78@gmail.com

Таран Владислав Андрійович

здобувач вищої освіти 6 курсу спеціальності 017 Фізична культура і спорт,

КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» ХОР,

м. Харків, Україна

decotaran@gmail.com

**ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКОЇ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ В
АСПЕКТІ ВИКОРИСТАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ ІНФОРМАЦІЙНО-
КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

***Анотація:** У статті розглядаються сучасні аспекти використання інформаційно-комунікаційних технологій в процесі дистанційних занять здобувачів вищої освіти. Досліджено використання та вплив інформаційно-*

комунікаційних технологій на якість дистанційної освіти студентів Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради шляхом анкетування за для формування у студентів професійних компетентностей та підвищення рівня майбутніх фахівців.

Ключові слова: *інформаційно-комунікаційні технології, дистанційна освіта, здобувачі освіти.*

Annotation: *The article deals with modern aspects of the use of information and communication technologies in the process of distance learning for higher education applicants. The use and influence of information and communication technologies on the quality of distance education for students of the Municipal Establishment «Kharkiv Humanitarian Pedagogical Academy» of Kharkiv Regional Council was studied by questioning to form students' professional competencies and improve the level of future specialists.*

Keywords: *information and communication technologies, distance education, applicants for education.*

За останні роки комп'ютерні технології настільки стрімко увійшли в повсякденне життя, що молодь має адаптуватися до життя в інформаційному суспільстві через формування необхідних компетентностей в освітньому процесі. Тому в сучасному світі суттєвої популярності все найбільше набувають інформаційно-комунікаційні технології.

Інформаційно-комунікаційні технології навчання (ІКТ) – це сукупність методів і технічних засобів реалізації інформаційних технологій на основі комп'ютерних мереж і засобів забезпечення ефективного процесу навчання.

Важливим в процесі дистанційного навчання здобувачів вищої освіти є використання інформаційно-комунікаційних технологій на різних платформах та в будь-яких застосуваннях [6]. До сучасних ІКТ входять інформаційні та комп'ютерні. Адже використання комп'ютерних програм, застосувань та різних платформ в процесі дистанційного навчання дозволяє зробити освітній процес доступним, строго диференційованим навчальним підходом. Також

інформаційно-комунікаційні технології збільшують можливості постановки навчальних завдань і управління процесом їх виконання та дозволяють якісно здійснювати контроль діяльності студентів, забезпечуючи при цьому гнучкість керування освітнім процесом.

Метою роботи є підвищення інтересу освітян до нових сучасних методів дистанційного навчання та використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому просторі.

На думку багатьох фахівців, нові інформаційні освітні технології на основі комп'ютерних засобів та застосувань дають можливість значно підвищити ефективність навчання. Інформаційно-комунікативні технології дозволяють зменшити зайві витрати живої праці викладача, змінити саму технологію надання необхідних знань, забезпечити інтенсивну та безперервну взаємодію викладача та студентів у продовж занять. Поєднання сучасних технологій з традиційними методами навчання дає можливість здобувачу освіти ліпше засвоювати матеріал. Ці заняття мають бути організовані таким чином, щоб здобувачі вищої освіти з цікавістю та захопленням активно працювали, та могли володіти цими знаннями і оцінювати свої успіхи.

ІКТ здійснюють активний вплив на освітній процес та виховання здобувачів освіти, оскільки змінюють схему передавання знань і методів навчання. Разом з тим, впровадження ІКТ в систему освіти не тільки впливає на освітні технології, а й вводить до процесу освіти нові. Вони пов'язані із застосуванням комп'ютерів, телекомунікацій, спеціального устаткування, програмних та апаратних засобів, систем обробки інформації і різних застосувань. Вони пов'язані також із створенням нових засобів навчання й збереження знань, до яких належать електронні підручники і мультимедіа; електронні бібліотеки й архіви, глобальні та локальні освітні мережі; інформаційно-пошукові та інформаційно-довідкові системи [3].

На сьогодні перед керівниками закладів вищої освіти, зокрема перед Комунальним закладом «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, стоїть достатньо важке завдання – організувати

роботу викладачів для здобуття студентами нових знань, вмінь та навичок, організувати процес дистанційного навчання за активністю та самостійністю здобувачів [2; 7].

Викладачами кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення Комунального закладу «Харківської гуманітарно-педагогічної академії» Харківської обласної ради вивчається проблема якості життя та освіти майбутніх фахівців фізичної культури і спорту та фітнесу. Одним із завдань було дослідження впливу дистанційного навчання на якість освіти здобувачів вищої освіти. Впровадження дистанційних технологій навчання неможливе без наявності відповідних технічних пристроїв та Інтернет зв'язку. Тому проведено опитування студентів щодо можливостей проведення нами дослідження в умовах сьогодення. Виявлено, що практично всі респонденти мали для навчання технічні пристрої.

Для вирішення завдання проводилося анкетування серед студентів факультету фізичного виховання та мистецтв, в якому взяли участь 19 студентів першого курсу та 24 студенти другого курсу спеціальності 017 Фізична культура і спорт першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які протягом чотирьох місяців навчалися дистанційно. Здобувачам освіти в процесі навчання було запропоновано декілька сучасних онлайн платформ, а саме:

- проведення онлайн-занять через сервіс конференц-зв'язку на платформах Zoom, Google Meet;
- створення та поширення навчального контенту на сервісі Google Classroom, платформі Moodle;
- прийняття участі в дистанційних науково-практичних конференціях різного рівня на платформах Zoom, Google Meet, Teams;
- здійснення контролю та перевірки знань онлайн за допомогою системи ClassTime, платформи Moodle;
- прийняття участі у вебінарах по використанню онлайн-ресурсів для організації освітнього процесу в дистанційній формі;

– проведення консультацій для студентів за допомогою мобільного додатку Viber, telegram, платформи ZOOM, електронної пошти.

При використанні сучасних методів в процесі дистанційного навчання потрібно відзначити, що вони потребують від викладачів достатньо більшої кількості часу на розробку занять, а також на забезпеченні диференціації та індивідуалізації процесу навчання [1; 5]. Одним з варіантів, що дозволяє знизити вказані складності є використання сучасних методів в самостійній роботі студентів. При цьому виникають питання організації, як індивідуальної та групової роботи здобувачів вищої освіти, розміщення завдання та матеріалів, перевірки виконання завдань, комунікації й сумісної діяльності учасників процесу, на наш погляд достатньо успішно можливо реалізувати при використанні інформаційних технологій. Проблема організації самостійної роботи з використанням інформаційно-комунікаційні технології навчання в середині інформаційно-освітнього середовища є актуальною та заслуговує окремого вивчення та розробки [4].

Анкетування показало, що в процесі дистанційного навчання при підготовці здобувачів вищої освіти в Харківській гуманітарно-педагогічній академії були зручні при використанні такі платформи як Moodle, Google Classroom, Zoom, що й дало можливість здобувачам освіти користуватися форумами та чатами, визначати етапи самостійної роботи, оцінювати результати групової роботи, створювати завдання різноманітного рівня складності та автоматично перевіряти їх.

Таким чином, можна стверджувати що застосування комп'ютерних технологій в освіті привело до появи нового покоління інформаційних освітніх технологій, що дало змогу підвищити якість навчання, зробити взаємодію викладача та здобувача освіти ще ефективнішою без зайвих зусиль. Отже, використання дистанційних освітніх технологій в освітньому процесі Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради значно розширює методи та форми організації самостійної індивідуальної та групової діяльності студентів, що стає

доповненням до традиційних. А інформаційно-комунікаційні технології, що реалізуються в середовищі дистанційного навчання академії, дають можливість сформуванню у студентів не тільки знання до певного матеріалу, а також емоційне та ціннісне відношення до нього. Застосовані здобуті знання, вміння та навички в нестандартних умовах навчання, дозволяє здобувачам вищої освіти академії реалізувати вимоги компетентного підходу в освіті.

Список використаних джерел

1. Долинський Є.В. Дистанційне навчання – одна з прогресивних форм підготовки фахівців. Теоретичні питання культури, освіти та виховання / за заг. ред. проф. Матвієнко О.В. Вип.42. К.: Вид. центр КНЛУ, 2010. С. 202-207.

2. Дистанційна освіта в сучасній освітній діяльності. Освітній портал [Електронний ресурс]. Дата звернення: 15.01.2020 р.

3. Осадчий В.В. Сучасні тенденції використання інформаційних технологій у навчальному процесі вищої педагогічної школи. Педагогічний процес: теорія і практика. 2009. Вип. 2. С.190-207.

4. Фоменко О., Тарасовська В. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі. Технології дистанційного навчання: впровадження, розвиток, удосконалення: матер. міжнар. дистанційної наук.-метод. конференції./ ред. кол.: Т.С. Прокопенко та ін. Х.: Фаховий коледж НФаУ, 2021. С. 374-377.

5. Школа О.М. Дистанційна освіта в Україні та за кордоном: аналіз освітньої діяльності під час карантину. *Фітнес & Здоров'я*: матеріали X Всеукр. наук.–практ. інтернет-конф. (м. Харків, 21.04.20 р.) / за заг. ред. О. М. Школи. С. 116-117.

6. Школа О.М. Формування готовності майбутніх викладачів фізичного виховання і хореографії до застосування інформаційно-комунікаційних технологій. Дистанційна освіта в Україні: інноваційні, нормативно-правові, педагогічні аспекти: I Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 16.06.20 р.).

Навчально-науковий інститут інноваційних освітніх технологій: Національний авіаційний університет, 2020. С. 145-148.

7. Shkola, O. M. & Osiptsov, A. V. (2017). Suchasni fitnes-tehnolohii ozdorovcho-rekreatsiinoi spriamovanosti: navchalnyi posibnyk [Modern fitness technologies of health-recreational orientation: textbook]. Municipal Institution «KhGPA» CHOR. Kharkiv. 217 p.

Olena Shkola,

Ph.D. in Pedagogics, Professor, Head of the Department of Physical Education, Municipal Establishment «Kharkiv Humanitarian Pedagogical Academy» of Kharkiv Regional Council, Ukraine.

Olena Fomenko,

Ph.D. in Pedagogics, Associate professor, Associate Professor of the Department of Physical Education, Municipal Establishment «Kharkiv Humanitarian Pedagogical Academy» of Kharkiv Regional Council, Ukraine.

Vladyslav Taran,

student of higher education, Municipal Establishment «Kharkiv Humanitarian Pedagogical Academy» of Kharkiv Regional Council, Ukraine

**DISTANCE EDUCATION OF HIGHER EDUCATION KHARKIV
HUMANITARIAN-PEDAGOGICAL ACADEMY IN THE ASPECT OF USE
OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN
CLASSES**